

Cătălin Antonache:

"Noua lege a insolvenței îi permite debitorului să propună un plan de reorganizare chiar dacă a contestat, fără succes, existența stării de insolvență"

Actuala reglementare a procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență pare, prin însuși scopul declarat al acesteia (acoperirea pasivului debitorului, cu acordarea, atunci când este posibil, a șansei de redresare a activității acestuia), una prietenoasă debitorului care intenționează să-și reorganizeze activitatea pe baza unui plan.

În mod evident, cel puțin în privința debitorilor care și-au dezvoltat afacerea pe baza creditelor bancare, șansa confirmării unui plan de reorganizare este serios afectată de instituirea unei condiții suplimentare în acest sens, aceea a necesității obținerii votului favorabil a cel puțin 30% din totalul masei credale. Mă refer în special la acest gen de debitori întrucât, în situația lor, dacă băncile, justificat sau nu, vor refuza să accepte planul, acești debitori vor fi condamnați la faliment chiar și în condițiile în care un număr semnificativ de categorii de creanțe va accepta planul de reorganizare propus. Practic, în ipoteza în care există cinci categorii de creanțe, acceptarea planului de reorganizare de către trei sau chiar patru categorii de creanțe (printre acestea aflându-se inclusiv una dintre categoriile defavorizate) va fi complet anihilată de votul împotriva exprimat de un singur creditor care deține peste 70% din totalul masei credale. Un atare vot va fi decisiv și va trimite debitorul în faliment întrucât nu se va fi îndeplinit și condiția suplimentară a acceptării planului de către cel puțin 30% din totalul valoric al masei credale. S-a afirmat în repetate rânduri că acest prag de 30% este de bun augur, fiind menit a elimina abuzurile întâmplate în practică prin confirmarea unor planuri de reorganizare în condițiile în care doar un procent neînsemnat din valoarea totală a creanțelor se exprima în favoarea ideii de reorganizare. Mă întreb dacă nu cumva, în exemplul dat în cele ce preced, abuzul se manifestă tocmai în sens invers, de vreme ce decizia asupra reorganizării este lăsată în mâinile unui singur creditor (chiar dacă deținător al unui procent de peste 70% din masa credală). Din punctul meu de vedere, prevalența votului unui singur creditor în raport cu voturile a patru categorii de creanțe (salariale, bugetare, cele aparținând creditorilor indispensabili, chirografare), obstaculează însăși ideea de reorganizare, punând interesul individual peste cel colectiv. Este laudabil totuși faptul că actuala reglementare nu a menținut procentul inițial existent în proiectul de lege, prin care se propunea un prag de 50% din totalul valoric al masei credale!

Condiționarea confirmării planului de reorganizare de votul creditorilor cu o pondere a creanțelor de cel puțin 30% din masa credală are însă și o latură cât se poate de benefică în situația în care există două sau patru categorii de creanțe și doar jumătate dintre aceste categorii acceptă planul (printre acestea aflându-se inclusiv una dintre categoriile defavorizate). În această situație de egalitate a votului exprimat de categoriile de creanțe, planul va fi considerat acceptat dacă cel puțin 30% din totalul masei credale votează în favoarea reorganizării. Reamintesc faptul că, sub imperiul vechii reglementări, practica judiciară s-a pronunțat cu precădere în sensul în care egalitatea voturilor exprimate de categoriile de creanțe echivala cu neacceptarea planului de reorganizare.

Totodată, actuala reglementare vine în ajutorul debitorilor onești, sprijinind ideea de reorganizare fie prin eliminarea unor texte ce se regăseau în vechea reglementare, fie prin introducerea unor prevederi noi, favorabile redresării activității debitorului aflat în insolvență.

Bunăoară, prin faptul că nu a mai păstrat interdicția instituită de art. 33 alin. 2 din Legea nr. 85/2006 ("dacă debitorul contestă starea de insolvență, iar contestația sa este ulterior respinsă, el nu va mai avea dreptul să solicite reorganizarea judiciară"), noua lege a insolvenței îi permite debitorului să propună un plan de reorganizare chiar dacă a contestat, fără succes, existența stării de insolvență. În aceste condiții, debitorul care intenționează să conteste starea de insolvență va putea lua o decizie în acest sens fără să se teamă că un eventual eșec va genera și pierderea dreptului de a solicita reorganizarea.

Prioritatea la distribuie de care beneficiază finanțările acordate debitorului fie în perioada de observație fie ulterior confirmării unui plan de reorganizare, chiar dacă are ca scop

mediat protejarea creditorului dispus să acorde asemenea finanțări, în cele din urmă se va putea repercuta, în mod pozitiv, și asupra ideii de reorganizare a activității debitorului aflat în insolvență. Noile reguli care guvernează acordarea unor finanțări debitorului aflat în perioada de observație sunt ample reglementate prin art. 87 din Legea nr. 85/2014, ele având rolul să îi încurajeze/protejeze pe cei care intenționează să acorde asemenea credite menite să sprijine continuarea activității debitorilor. Ocrotirea intereselor unor astfel de creditori era cu atât mai necesar a fi reglementată cu cât atragerea finanțărilor în perioada de observație s-a dovedit a fi aproape imposibilă, situația de dificultate în care se găseau debitorii, cu consecințe directe asupra incertitudinii recuperării sumelor avansate, ținându-i la distanță pe investitori. Or, lipsa unor astfel de finanțări (fresh money) obținute la momentul potrivit (care nu de puține ori va fi anterior confirmării unui plan de reorganizare) va putea diminua sau chiar neutraliza complet șansele de redresare ale debitorului.

O altă măsură de protejare a intereselor creditorilor, cu efect direct și asupra evitării falimentului, se regăsește în posibilitatea pe care o are judecătorul sindic de a dispune, după depunerea cererii de deschidere a procedurii, suspendarea provizorie a oricăror proceduri de executare silită a bunurilor debitorului. Totodată, în situația depunerii de către un creditor a cererii de deschidere a procedurii, în cazuri urgente, acesta va putea investi judecătorul sindic inclusiv cu o cerere de pronunțare a unei ordonanțe președințiale prin care să dispună măsuri vremelnice în scopul suspendării operațiunilor de înstrăinare a unor bunuri sau drepturi patrimoniale importante din averea debitorului, precum și măsuri de conservare a acestor bunuri. Astfel de măsuri vor fi de urgență dispuse de către instanță, fără citarea părților și vor rămâne până la momentul soluționării respectivei cereri de deschidere a procedurii insolvenței. În mod evident, noua reglementare a conferit judecătorului sindic aceste atribuții în primul rând față de caracterul concursual al procedurii insolvenței, în ideea protejării intereselor tuturor creditorilor care, în cazul deschiderii procedurii insolvenței, vor fi înscrși în tabelele creditorilor. În egală măsură însă, evitarea înstrăinării/executării silită a unor asemenea bunuri se va putea dovedi benefică implementării unui plan de reorganizare care ar fi fost lipsit de viabilitate tocmai prin faptul dispariției anumitor bunuri din patrimoniul debitorului insolvent.

Un alt element de noutate pe care îl apreciez ca fiind în favoarea acceptării planului de reorganizare este faptul că, în cazul în care se va trece la faliment ulterior intrării în vigoare a sentinței care confirmă planul, creditorii vor avea împotriva debitorului creanțele consemnate în tabelul definitiv (și nu pe cele prevăzute în planul confirmat), din care se vor scădea sumele plătite acestora între timp. Această revenire la situația anterioară implementării planului îi protejează pe creditorii ale căror creanțe vor suferi modificări prin plan și, în același timp, are menirea să îi determine să privească cu mai puțină reticență ipoteza reorganizării, fapt ce va putea genera mai multe voturi pozitive în acest sens.

Urmează ca practica să demonstreze dacă, într-adevăr, modificările aduse de actuala lege se vor dovedi a fi în beneficiul debitorilor onești care intenționează să își redreseze activitatea (și care au realmente posibilitatea să o facă) și dacă, sub imperiul actualiei reglementări, va crește procentul dosarelor de insolvență finalizate prin reorganizări reușite.

Avocat Cătălin Antonache

Partener fondator SCA "Piperea și Asociații"

Material preluat de la SCA "Piperea și Asociații"